הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמז

אֶלָּא דִּינוֹ (טז) כִּשְׁאָר (ח) [ח] אִסּוּרִין. *(וְנוֹתֵן טַעַם (ט) לִפְגָם *נַמִּי שָׁרִי) (דברי עצמו (יז) אליבא דכולי עלמא): ג ה חִטָּה (יח) שֶׁנִּמְצֵאת בְּעֶרֶב פֶּסַח (י) בְּתַרְנְגֹלֶת מְבֻשֶּׁלֶת, (יט) מֻתָּר (כ) לְבַטְּלָהּ בְּשִׁשִּׁים. [*] אֲבָל אִם חִמְּמוּ הַתַּרְנְגֹלֶת בְּפֶסַח (כא) בְּעוֹד שֶׁהַחִטָּה בְּתוֹכָהּ, (כב) חוֹזֶרֶת לִתֵּן טַעַם בְּתוֹכָהּ בַּפֶּסַח וְהָוֵי בְּמַשֶּׁהוּ. הַגָּהּ: (כג) וּמִיהוּ בְּחִמּוּם כְּלִי שֵׁנִי (כד) אֵין לָחֹשׁ (הגהות מיימוני (דפוס קושטא) פרק א׳ (ה״ח)). וְיֵשׁ מַחְמִירִין בִּכְלִי שֵׁנִי (כה) בְּפֶסַח,

ה תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן סִימָן קי״ד (בְּשֵׁם) הַגָּהוֹת (מיימוניות דפוס קושטא פ״א ה״ח).

בַּאֵר הֵיטֵב

גָּדוֹל אוֹ קָטָן הַפָּתוּחַ אֲפִלּוּ בְּאֵין הָפְסֵד. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) כָּתַב דַּוְקָא שֶׁפָּתוּחַ קְצָת בְּמָקוֹם שֶׁהָעָשָׁן יוֹצֵא מֻתָּר בְּתַנּוּר קָטָן בִּמְקוֹם הָפְסֵד מְרֻבֶּה עַיֵּן שָׁם. וְהַחֹק יַעֲקֹב (סק״י) מַקֵּל כְּדַעַת רַמָ״א בְּיוֹרֶה דֵעָה, אִם לֹא שֶׁהַהֶתֵּר דָּבָר חָרִיף עַיֵּן שָׁם דַּאֲפִלּוּ בְּתַנּוּר גָּדוֹל וּפָתוּחַ וְהָפְסֵד מְרֻבֶּה אָסוּר. וְדַע דְּדָבָר חָרִיף מַיְירֵי שֶׁרֹב הַתַּבְשִׁיל חָרִיף כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן קכ״ב סָעִיף ג׳. וְדַוְקָא בְּהֶתֵּר דָּבָר חָרִיף נֶאֱסָר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּאִסּוּר דָּבָר חָרִיף אֵין לְהַחְמִיר, עַיֵּן חֹק יַעֲקֹב (שם). עוֹד כָּתַב רַמָ״א (יו״ד סי׳ קח ס״א) דְּאִם אֶחָד מְכֻסֶּה אֲפִלּוּ בְּבָצֵק בְּעָלְמָא מֻתָּר. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ד שם) וְכָל זֶה בְּצָלִי, אֲבָל בְּבִשּׁוּל שֶׁבִּשְּׁלוֹ בְּחֹל בְּשָׁעָה אוֹ בִּשְׁתַּיִם וְסוֹתְמִין הַתַּנּוּר לְפִי שָׁעָה אֵין לְהַחְמִיר בְּדִיעֲבַד, כִּי אִם בְּהַטְמָנָה שֶׁל שַׁבָּת. וְכָתַב יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (חולין פ״ז סי׳ יד) וְתַנּוּר גָּדוֹל אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מַחֲזִיק שְׁנֵים עָשָׂר עֶשְׂרוֹנִים שָׁרִי בְּדִיעֲבַד, וְאִם יֵשׁ נָקָב מִן הַצַּד זוּלַת הַפֶּתַח מֻתָּר לְכַתְּחִלָּה, אַךְ קָשֶׁה לְהַתִּיר בִּפְנֵי הֶהָמוֹן, עַד כָּאן, וְאֶפְשָׁר דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה בִּמְקוֹם הָפְסֵד. מַעֲשֶׂה שֶׁסָּתְמוּ הַתַּנּוּר בְּדַף שֶׁמְּשִׁימִין כָּל הַשָּׁנָה לִפְנֵי חָמֵץ בְּלֹא הֲדָחָה וְהִתִּיר הַגָּאוֹן מַהֲרַ״שׁ מִפְּרָאג. כָּתַב אִסּוּר וְהֶתֵּר כְּלָל ל״ט (דין לג) דְּאָסוּר לְהָרִיחַ לֶחֶם חַם בְּפֶסַח אַף שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי: ב (ח) אִסּוּרִין. כֵּיוָן שֶׁאֵין בּוֹ כָּרֵת. וְכָתַב מַהֲרִי״ל (מנהגים בליקוטים אות עג) וּמֵהַאי טַעֲמָא חָמֵץ נֻקְשֶׁה כְּמוֹ קַרְטִי״ן דְּאֵין בּוֹ כָּרֵת בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים אֲפִלּוּ תּוֹךְ פֶּסַח, וְכֵן הִסְכִּים הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) לַהֲלָכָה עַיֵּן שָׁם, אֲבָל הַטַּ״ז אוֹסֵר בַּאֲכִילָה, וּמֻתָּר לְהַשְׁהוֹתָהּ אַחַר פֶּסַח, עַיֵּן סָעִיף קָטָן י״ט בְּטַ״ז גַּבֵּי קַרְטִי״ן שֶׁנָּפַל לְמַאֲכָל עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן יַד אַהֲרֹן: (ט) לִפְגָם. הַיְינוּ בְּעֶרֶב פֶּסַח, וַאֲפִלּוּ בְּפָחוֹת מִשִּׁשִּׁים. כָּתַב בְּשִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ ריז) שְׂאוֹר אוֹ חָמֵץ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בָּשָׂר מְבֻשָּׁל אוֹ צָלִי, נוֹתֵן טַעַם לִפְגָם הוּא וּמֻתָּר. עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן שכ״ג (ב״ח ס״ו, ש״ך סק״ד) לֹא מַשְׁמַע כֵּן וְדוּ״ק, גַּם הַחֹק יַעֲקֹב (ס״ק יב) חוֹלֵק גַּם כֵּן בָּזֶה עַיֵּן שָׁם: ג (י) בְּתַרְנְגֹלֶת. וְכֵן הַדִּין בְּחִטָּה שֶׁנִּמְצֵאת בְּעֶרֶב

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [ח] אִסּוּרִין. עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת נוֹדָע בִּיהוּדָה חֵלֶק א׳ סִימָן כ״א דִּבְשָׁעָה חֲמִישִׁית נֻקְשֶׁה מֻתָּר לְכֻלֵּי עָלְמָא, וּלְמַאן דְּאָמַר נֻקְשֶׁה דְּרַבָּנָן מֻתָּר בְּעֶרֶב פֶּסַח כָּל הַיּוֹם עַיֵּן שָׁם. אַךְ הַרְבֵּה פּוֹסְקִים הַסּוֹבְרִים נֻקְשֶׁה דְּאוֹרַיְיתָא יֵשׁ לֶאֱסֹר נֻקְשֶׁה מִשָּׁעָה חֲמִישִׁית וְאֵילָךְ. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן ל׳. וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָה תִּנְיָנָא (סי׳ ע) דְּאַף דְּנֻקְשֶׁה מִדְּרַבָּנָן אֵין לְהַתִּיר לִמְכֹּר לְנָכְרִי כְּשֶׁאֵין בַּתַּבְשִׁיל שִׁשִּׁים נֶגֶד הֶחָמֵץ נֻקְשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁאָסוּר בְּחָמֵץ גָּמוּר אַף שֶׁיֵּשׁ שִׁשִּׁים עַיֵּן שָׁם: ג [בשו״ע] אֲבָל אִם חִמְּמוּ כו׳. וְעַיֵּן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עַל אֲכִילָתוֹ וְגַם אָסוּר בַּהֲנָאָה מִן הַתּוֹרָה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּאֵין חִיּוּב כָּרֵת עַל הַזְּמַן הַהוּא לֹא הֶחְמִירוּ בּוֹ חֲכָמִים לֶאֱסֹר בְּמַשֶּׁהוּ, וְכֵן בְּחֻמְרָא דְּנוֹתֵן טַעַם לִפְגָם. וּלְעִנְיַן חָמֵץ נֻקְשֶׁה תּוֹךְ הַפֶּסַח, (יב) יֵשׁ שֶׁמַּחְמִירִין לְאָסְרוֹ בְּמַשֶּׁהוּ, (יג) אֲבָל דַּעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) וְעוֹד הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים כֵּיוָן דְּאֵין בּוֹ כָּרֵת לְכֻלֵּי עָלְמָא, וּלְדַעַת הַרְבֵּה פּוֹסְקִים אֵין בּוֹ רַק אִסּוּר דְּרַבָּנָן, בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים אֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח, וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עֲלֵיהֶם בִּשְׁעַת הַדְּחָק. וְדַע דִּבְיוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן אַף שֶׁהוּא גַּם כֵּן מִדְּרַבָּנָן, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁנִּתְקַן מִשּׁוּם סְפֵקָא דְּיוֹמָא אָסוּר בַּאֲכִילָה עַל יְדֵי תַּעֲרוֹבוֹת מַשֶּׁהוּ כְּמוֹ בְּפֶסַח, כִּדְמוּכָח לְקַמָּן בְּסִימָן תס״ז סָעִיף י׳: (טז) כִּשְׁאָר אִסּוּרִין. וְעַל כֵּן אִם נִתְעָרֵב לַח בְּלַח מִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים, וְאִם נִתְעָרֵב יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ מִתְבַּטֵּל חַד בִּתְרֵי, אַךְ צָרִיךְ לְאָכְלוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, דִּבְפֶסַח חוֹזֵר וְנֵעוֹר כִּמְבֹאָר בַּהַגָּ״הּ לְקַמָּן בְּסָעִיף ד׳: (יז) אַלִּיבָּא דְּכֻלֵּי עָלְמָא. הַיְנוּ אֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין לְקַמָּן בְּסָעִיף י׳ בַּהַגָּ״הּ, מִכָּל מָקוֹם בְּעֶרֶב פֶּסַח בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר וַאֲפִלּוּ בְּפָחוֹת מִשִּׁשִּׁים: ג (יח) שֶׁנִּמְצֵאת בְּעֶרֶב פֶּסַח. אֲפִלּוּ אַחַר שֵׁשׁ: (יט) מֻתָּר. לְאָכְלָהּ אֲפִלּוּ בְּפֶסַח, וְהַיְנוּ אִם נִצְטַנְּנָה קֹדֶם פֶּסַח וּכְדִלְקַמֵּיהּ: (כ) דִּבְטֵלָה בְּשִׁשִּׁים. כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, וְכֵן מָצָאתִי הַגִּרְסָא בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ הַנִּדְפָּס עִם נַחֲלַת צְבִי וּבְשֻׁלְחָן עָרוּךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁהִדְפִּיס הַמְחַבֵּר בְּעַצְמוֹ [וּבַדְּפוּסִים הָאַחֲרוֹנִים (יד) נִשְׁתַּבֵּשׁ הַגִּרְסָא]. כָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּהוּא הַדִּין בְּחִטָּה שֶׁנִּמְצֵאת בְּעֶרֶב פֶּסַח בְּמַצָּה שֶׁנֶּאֱפָה הַיּוֹם, בְּטֵלָה בְּשִׁשִּׁים, אֲפִלּוּ אִם לֹא הֵסִירָהּ אַךְ שֶׁנִּתְקָרְרָה קֹדֶם הַפֶּסַח, מֻתָּר לֶאֱכֹל הַמַּצָּה, וְיָסִיר הַחִטָּה מִשָּׁם אַף בְּפֶסַח: (כא) בְּעוֹד שֶׁהַחִטָּה בְּתוֹכָהּ. אֲבָל אִם נִטְלָה הַחִטָּה מִתּוֹכָהּ וְאַחַר כָּךְ חִמְּמוּ הַתַּרְנְגֹלֶת מֻתָּר, וְאַף עַל גַּב דִּבְסָעִיף ד׳ יֵשׁ אוֹמְרִים דְּחוֹזֵר וְנֵעוֹר, הַיְנוּ כְּשֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכוֹ מַמָּשׁוּת הָאִסּוּר, כְּגוֹן שֵׁכָר שֶׁנִּתְעָרֵב בִּדְבַשׁ, ב] אֲבָל הָכָא אֵינוֹ (טו) אֶלָּא טַעַם בְּעָלְמָא: (כב) חוֹזֶרֶת לִתֵּן טַעַם. וַאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר בְּסָעִיף ד׳ דְּאֵינוֹ חוֹזֵר וְנֵעוֹר, הַיְנוּ הֵיכָא שֶׁאֵין הָאִסּוּר נִכָּר בְּעַיִן, (טז) אֲבָל הָכָא הֶחָמֵץ בְּעַיִן: (כג) וּמִיהוּ בְּחִמּוּם כְּלִי שֵׁנִי וְכו׳. כְּגוֹן שֶׁעֵרוּ מַיִם רוֹתְחִין בִּקְעָרָה וְהִנִּיחוּ בָּהּ הַתַּרְנְגֹלֶת: (כד) אֵין לָחֹשׁ. סְבִירָא לֵיהּ דִּכְלִי שֵׁנִי אֵין בְּכֹחוֹ לְהַפְלִיט וּלְהַבְלִיעַ. וְאִם הִנִּיחוּ חֲתִיכַת בָּשָׂר רוֹתֵחַ בִּקְעָרָה שֶׁל חָמֵץ (יז) יֵשׁ לְהַחְמִיר, דְּכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן צ״ד (ס״ז) דִּבְדָבָר עָב כָּזֶה לְעוֹלָם הוּא כִּכְלִי רִאשׁוֹן כָּל זְמַן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, (יח) וְאֶפְשָׁר דְּהוּא הַדִּין אִם הִנִּיחוּ אוֹתָהּ מִקְּעָרָה לְטֶעלֶע״ר: (כה) בְּפֶסַח. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף דְּנָקְטִינַן לְעִקַּר הֲלָכָה

בֵּאוּר הֲלָכָה

נַמִּי דִּינוֹ הָכִי דְּסַגִּי בְּשִׁשִּׁים, וְלֹא מִקְּרֵי חָמֵץ דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין מִטַּעַם דִּלְשָׁנָה הַבָּאָה חוֹזֵר וְנֶאֱסָר, וּכְדֵעָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁהוּבָא בְּיוֹרֶה דֵעָה סוֹף סִימָן ק״ב (ס״ד) בַּהַגָּ״הּ עַיֵּן שָׁם, וְכֵן פָּסַק בְּתוֹרַת חַטָּאת (כלל עד ס״ט) וּבְסֵפֶר אַפֵּי רַבְרְבֵי (שער נו אות יא), וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַשַּׁ״ךְ שָׁם סָעִיף קָטָן י״ג דְּהַמְחַבֵּר יִהְיֶה קָאֵי רַק אַשָּׁאֵינוֹ מִינוֹ [אֵלִיָּה רַבָּה (א״ז סק״ה)], וְכֵן סָתַם הַלְּבוּשׁ כָּאן וּמָגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן מ׳ וְכֵן כָּתַב הַגְּרָ״א בְּיוֹרֶה דֵעָה שָׁם (סק״כ) דְּהַמְחַבֵּר סָתַם כָּאן כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה שָׁם דְּחָמֵץ לֹא מִקְּרֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין:

* וְנוֹתֵן טַעַם לִפְגָם וְכו׳. וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן רֵיחָא לְכֻלֵּי עָלְמָא לֹא חֲמִיר בְּעֶרֶב פֶּסַח מִשְּׁאָר אִסּוּרִין [אַחֲרוֹנִים]:

* נַמִּי שָׁרִי. כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) בְּשֵׁם שִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ ריז), שְׂאוֹר אוֹ חָמֵץ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בָּשָׂר מְבֻשָּׁל אוֹ צָלִי, נוֹתֵן טַעַם לִפְגָם הוּא וּמֻתָּר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהִנֵּה קִצֵּר בִּלְשׁוֹן שִׁבֳּלֵי לֶקֶט וְיֵשׁ מָקוֹם לִטְעוֹת עַל כֵּן אַעְתִּיק אֶת לְשׁוֹנוֹ, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּאוֹת רי״ז, שְׂאוֹר אוֹ חָמֵץ שֶׁנָּפַל בִּקְדֵרָה אוֹ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בְּשַׂר צָלִי, מֵידַע יָדַע בֵּהּ דְּנוֹתֵן טַעַם לִפְגָם הוּא וּמַשְׁהוֹ [לְשׁוֹן שְׁהִיָּה] בְּאוֹתוֹ מַאֲכָל וּמֻתָּר, וְאַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ מַאֲכָל טַעַם חָמֵץ, דְּחָמֵץ בְּעֵינֵהּ שֶׁרָאוּי לְחַמֵּעַ וְאֵינוֹ פָּגוּם דְּחַזְיָא לְמִלְּתֵהּ הוּא דְּאָסַר וְכו׳, כֵּיוָן דְּטַעְמוֹ פָּגוּם וּפוֹגֵם בְּמַאֲכָל זֶה מֻתָּר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמַשְׁמַע מִלְּשׁוֹנוֹ דְּדִקְדֵּק לִכְתֹּב בְּבִשּׁוּל עִם בְּשַׂר צָלִי, אֲבָל עִם בָּשָׂר מְבֻשָּׁל לָאו לִפְגָם הוּא [וּדְלֹא כִדְמַשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁאֵין מְחַלֵּק בָּזֶה], וְאַף אִם נָפַל בְּתַבְשִׁיל לָאו בְּכָל עִסָּה שֶׁנָּפַל לְתַבְשִׁיל נֹאמַר דְּלִפְגָם הוּא, א] אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁמְּחֻמָּץ הַרְבֵּה שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְתִתּוֹ בְּתַבְשִׁיל בָּזֶה אֶמְרִינַן דְּמִסְתָּמָא פּוֹגֵם הוּא, [וּבָזֶה מְיֻשָּׁב קֻשְׁיַת הַבַּאֵר הֵיטֵב (סק״ט) מִיּוֹרֶה דֵעָה סִימָן שכ״ג דְּאִיתָא שָׁם (ב״ח ס״ו, ש״ך סק״ד) דְּאִם נָפַל עִסַּת חַלָּה לְתַבְשִׁיל אוֹסֶרֶת] וְעַיֵּן בְּחֹק יַעֲקֹב (ס״ק יב) שֶׁהִשִּׁיג עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ט) מְיַשְּׁבוֹ דְּמִסְתָּמָא גַּם כֵּן לִפְגָם הוּא, וּלְפִי מַה שֶׁבֵּאַרְנוּ כַּוָּנַת הַשִּׁבֳּלֵי לֶקֶט דְּלֹא בְּכָל חָמֵץ מַיְרֵי אֶלָּא בְּאוֹתוֹ שֶׁמְּחֻמָּץ בְּיוֹתֵר, מִתְיַשֵּׁב קֻשְׁיַת הַחֹק יַעֲקֹב, וְאֶפְשָׁר דְּגַם הוּא מוֹדֶה בָּזֶה לְדִינָא. וּלְעִנְיַן גַּרְעִינֵי תְּבוּאָה שֶׁנִּמְצָא בִּבְאֵר מַיִם בְּפֶסַח אִי מִקְּרֵי זֶה לִפְגָם, עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְאֵלִיָּה רַבָּה (שם) וְחֹק יַעֲקֹב (שם) וּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ו), וְיִתְבָּאֵר אִם יִרְצֶה ה׳ לְקַמָּן בְּסִימָן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יב) מַהֲרִא״י (תרומת הדשן ח״ב סי׳ קפו) וְהַטַּ״ז בְּסוֹף הַסִּימָן (ס״ק יט) וְהַפְּרִי חָדָשׁ (ס״א), מִשּׁוּם לֹא פְּלוּג: (יג) הַמָּגֵן אַבְרָהָם וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״ב) וּמְקוֹר חַיִּים (חי׳ סק״ז) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קכא סי״ג) וְהַגְּרַ״ז (סי״ח) וּמָגֵן הָאֶלֶף (סק״ה): ג (יד) שֶׁהִדְפִּיסוּ לְבַטְּלָהּ בְּשִׁשִּׁים, טָעוּת הוּא, דְּהָא הַמְחַבֵּר מַיְירֵי אַחַר שֵׁשׁ, וּבְוַדַּאי אָסוּר אָז לְהוֹסִיף עַד שִׁשִּׁים דְּאֵין מְבַטְּלִין אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה, וְגַם דְּלֹא מְהַנֵּי הַהוֹסָפָה דַּחֲתִיכָה נַעֲשָׂה נְבֵלָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר עַיֵּן שָׁם: (טו) עוֹלַת שַׁבָּת (סק״ג) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) וְהַגְּרָ״א: (טז) אַחֲרוֹנִים: (יז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט), וְעַיֵּן בִּמְקוֹר חַיִּים (חי׳ סק״ט) דְּמַשְׁמַע מִנֵּיהּ דְּאֵין לֶאֱסֹר מִמֶּנָּה רַק כְּדֵי קְלִפָּה: (יח) פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ט):

ליקוטי דברי הרב: א] בשו״ע הרב (סי״ט) כתב שמן הסתם עיסה של חמץ נותן טעם לפגם במים, ולא חילק בין עיסה שמחומץ הרבה לאינו מחומץ הרבה. ב] בשו״ע הרב (סכ״ב) כתב שיש מחמירים אפילו כשאין ממשות חמץ אלא טעם בלבד שחוזר וניעור, והלכה כדעת המקילים, ומי שרוצה להחמיר יחמיר לעצמו אבל לא יורה כן לאחרים.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמז

ו שם וכן כתב השור בשם רש"י (ספר האורה ח"ב סי' לג) וכ"כ העטור (ח"ב דף קכה:). ז כן נראה מדברי רמב"ם סוף פרק ד' (ה"י-ב) והרב המגיד בשם הרבה מהגאונים והרי"ץ גאות ורבנו ירוחם (נתיב ה ח"ה) בשם הרשב"א (בתשובה ח"א סי' תפה).

(כו) וְטוֹב לְהַחְמִיר (כז) אִם הַיָּד (יח) סוֹלֶדֶת בּוֹ, דִּבְלָאוֹ הָכִי לֹא מִקְרֵי כְּלִי שֵׁנִי: **ד [ו]אִם נִתְעָרֵב הֶחָמֵץ (כח) קֹדֶם הַפֶּסַח * וְנִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים, אֵינוֹ חוֹזֵר** (יט) [יכ] **וְנָעוּר בְּפֶסַח** (כט) **לֶאֱסֹר בְּמַשֶּׁהוּ,** (ל) [ז]**וְיֵשׁ חוֹלְקִים.** הַגָּהּ: (לא) וְנוֹהֲגִין כַּסְּבָרָא הָרִאשׁוֹנָה בְּכָל תַּעֲרוֹבוֹת (לב) * שֶׁהוּא לַח (יג) [יג] * בְּלַח (תרומת הדשן סימן קיד), (לג) וּמֵיהוּ בְּדָבָר יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב אוֹ שֶׁיֵּשׁ לָחֹשׁ לְתַעֲרֹבֶת, כְּגוֹן פַּת שֶׁנָּפַל לְיַיִן, (לד) אַף עַל פִּי שֶׁנִּטְּלוּ מִשָּׁם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כְּשׁוּ"ת נוֹדָע בִּיהוּדָה חֵלֶק א' סִימָן כ"ה בְּחִשָּׁה שֶׁנִּמְצֵאת בְּקֶרֶעמְזוֹלי"ךְ הַנַּעֲשִׂים מִשָּׁקֵן דְּבֵקִים וּמִים, יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁאוֹסֵר בְּמַשֶּׁהוּ, וְאִם הַדֶּבֶק אֲשֶׁר בְּקֶרֶעמְזוֹלי"ךְ הָרְחָה קֹדֶם פֶּסַח לְהַצִּיף הַשָּׁנָה, וְיֵשׁ לִתְלוֹת שֶׁהַחִשָּׁה הָיְתָה בְּדֶבֶק וּכְבָר נִתְבַּשְּׁלָה שָׁם, דַּהֲוָה מֵי פֵּרוֹת בְּלֹא מַיִם, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל אִם נִמְצָא בְּדֶבֶק הַהוּא שֶׁשִּׁנְּוּ מִמְּנַּהּ עוֹד חֲשִׁים וְהַחִשָּׁה לֹא נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם:

ד [יב] וְנָעוּר. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיֵּן בְּתִפְאֶרֶת צְבִי (או"ח סי' כד) בְּחִשָּׁה שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה בְּתַבְשִׁיל עֶרֶב פֶּסַח וְנִצְטַנֵּן קֹדֶם הַלַּיְלָה, וְנִשְׁאַר כְּבוּשׁ מַעַת לְעֵת בֵּימֵי הַפֶּסַח, הַחִשָּׁה פּוֹלֶטֶת גַּם אַחַר כָּךְ עַל יְדֵי הַכְּבִישָׁה וְאוֹסְרָה עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תס"ז (ס"ק לד) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַמְקוֹם שְׁמוּאֵל (סי' סא) בְּכְבוּשׁ וְסָפֵק נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם: **[יג] בָּלַח.** וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה

בְּאֵר הַיטֵב

פֶּסַח בְּמַצָּה אֲפוּיָה, בְּטֵלָה בְּשִׁשִּׁים, אֲפִלּוּ לֹא הִסְרִיחַ אַךְ שֶׁנִּתְקָרְרָה קֹדֶם הַפֶּסַח, מֻתָּר לֶאֱכל הַמַּצָּה, וְיֵסִיר הַחִשָּׁה מִשָּׁם אַף בְּפֶסַח. עֲטֶרֶת זְקֵנִים מִשָּׁם הַב"ח (סי' תסז ס"ו): (יח) **סוֹלֶדֶת.** מִשְּׁמַע דִּבְצוֹנֵן אֵין לֶאֱסֹר, וּלְקַמָּן סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב מִבֹּאר דְּאַף בְּצוֹנֵן יֵשׁ לֶאֱסֹר. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁמְּחַלֵּק בֵּין שָׁם לְכָאן, וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב (ס"ק יג). וְאִם נִשְׁפַּךְ מִכְּלִי שֵׁנִי עַל צוֹנֵן שְׁרֵי אִם אֵינוֹ דָּבֵר גּוּשׁ. עַיֵּן יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף ז' וְעַיֵּן סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב: **ד (יט) וְנָעוּר.** וְלֹא דָּמֵי לְחִשָּׁה דְּלִעֵיל סָעִיף ג' דְּאִם חִמְּמוּ בְּעוֹד הַחִשָּׁה בְּתוֹכָהּ, דְּשָׁאנֵי הָתָם כֵּיוָן דְּמַפְשׁוּת הַחִשָּׁה בְּעֵין שָׁם, עַיֵּן חק יַעֲקֹב (ס"ק יד). כָּתַב פְּרִי חָדָשׁ (ס"ג) מַעֲשֶׂה שֶׁנִּמְצֵאת חִתִּיכָה אַחַת שֶׁל בָּצֵק בְּתוֹךְ הַפֶּל שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין הַמַּצּוֹת בְּיִצְיאָתָן מִן הַתַּנּוּר, וְהוֹרִיקוּ הַפֶּל וְלֹא נוֹדַע בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וּפָסְקוּ דְּיֵשׁ שֶׁהָיָה הַתַּעֲרֹבֶת קֹדֶם פֶּסַח, וּמֻתָּר לְחַמֵּם הַמַּצּוֹת בְּפֶסַח לְכָל עִלְּמָא כֵּיוָן דְּלֵיכָא אֶלָּא מִשּׁוּם בִּישּׁוּל, וְכֵן כָּתַב בְּחִשּׁוּבֹת עֲבוֹדַת הַגֵּרְשׁוּנִי סִימָן צ"ט: (יג) **בָּלַח.** נִרְאֶה לִי דְּאִם נִתְעָרֵב לַח בְּלַח בְּפָחוֹת מִשִּׁשִּׁים קֹדֶם הַפֶּסַח, יוֹכִל לְהַרְבּוֹת עָלָיו קֹדֶם פֶּסַח עַד שֶׁיִּהְיֶה שִׁשִּׁים כְּדֵי שֶׁיְּהֵא מֻתָּר בְּפֶסַח, וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם אֵין מְבַטְּלִין

בֵּאוּר הֲלָכָה

תס"ז סָעִיף י"ג (משנ"ב ס"ק סז). **וּלְעִנְיַן עִסָּה חָמֵץ שֶׁנָּפְלָה לִבְאֵר עַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תס"ז סָעִיף י"ב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל אֵין** (ס"ק סכ) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם:**

ד * וְנִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁלֹּא הָיוּ שִׁשִּׁים אַף שֶׁהָיָה נוֹתֵן טַעַם לִפְגָם.

וְיֵשׁ לְעַיֵּן אוּלַי דְּבָזֶה לֵית פְּלִגְתָּא דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אַף לְדַעַת הָרַמ"א בְּסָעִיף י', דְּרַק לְחַמְרָא בְּעָלְמָא חָשַׁשׁ שָׁם לְדֵעָה זוֹ עַיֵּן שָׁם. וְדַע דְּמֵה שֶׁכָּתַב הַמְחַבֵּר וְנִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים נָקֵט הַצִּיּוּר לְעִנְיַן דָּבָר לַח שֶׁבִּטּוּלוֹ בְּשִׁשִּׁים, וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב, וּכְמוֹ שֶׁהוֹכִיחַ הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק יא) מִתְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"א) סִימָן תפ"ה, וַאֲפִלּוּ אִם נִתְבַּטֵּל רַק חַד בְּתַרְי, כֵּן מוֹכִיחַ מִמָּגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י"א וְהוּא פָּשׁוּט, וְכֵן הַיֵּשׁ חוֹלְקִין דִּסְבִירָא לְהוּ חוֹזֵר וְנָעוּר שַׁיָּךְ גַּם לְעִנְיַן יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ, דְּהֵיְינוּ אֲפִלּוּ נִתְבַּטֵּל קֹדֶם פֶּסַח אֶחָד בְּאֶלֶף חוֹזֵר וְנָעוּר בְּפֶסַח וְאָסוּר:

* **שֶׁהוּא לַח וְכוּ'.** לֹא הֶעְתַּקְתִּי מַה שֶּׁכָּתַב הַשַּׁ"ז (סק"ה) נִרְאֶה לִי דְּאִם נִתְעָרֵב לַח בְּלַח וְכוּ', דְּהַרְבֵּה פּוֹסְקִים חוֹלְקִין עַל זֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסִימָן תנ"ג סָעִיף ג', עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"כ):

* **בָּלַח.** עַיֵּן בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (ס"ק יא) **שֶׁחוֹכִיחַ דְּמֵה שֶּׁכָּתַב הָרַמ"א לַח בְּלַח לְאו דַּוְקָא שֶׁשְּׁנֵיהֶם הָיוּ לַחִים, אֶלָּא אִם רַק הַחֹמֶץ הָיָה לַח אֲפִלּוּ הַהֶתֵּר**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּיוֹרָה דֵּעָה סִימָן ס"ח (ס"ק א) דִּכְלִי שֵׁנִי אֵין מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ, (יט) מִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן פֶּסַח יֵשׁ לָחוֹשׁ לְדַעַת הַמַּחְמִירִים שָׁם דִּסְבִירָא לְהוּ דִּכְלִי שֵׁנִי מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ: **(כו) וְטוֹב לְהַחְמִיר וְכוּ'.** וְאִם הַחִשָּׁה (כ) אֵינָהּ בְּקוּעָה רַק נִתְרַכְּכָה, וְיֵשׁ הֶפְסֵד מְרֻבֶּה וּמְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל: **(כז) אִם הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ.** וְאַף דִּבְסִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (כט) מַשְׁמַע מִרַמ"א דְּאוֹסֵר הַבָּשָׂר שֶׁנִּשְׂרָה אַף בְּצוֹנֵן כְּשֶׁנִּמְצָא שָׁם חִשָּׁה, תֵּרֶץ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) דְּהָתָם מַיְרֵי בְּבָשָׂר דְּאִית בֵּיהּ פִּילֵי, וְנֶאֱסַר גַּם הַבָּשָׂר עַל יְדֵי הַמַּיִם שֶׁנִּכְנְסוּ בְּתוֹךְ הַפִּילֵי, וְכָאן מַיְרֵי בְּדָפָן שָׁלֵם, שֶׁאֵז אֵין הַבָּשָׂר נֶאֱסָר אֶלָּא מִמַּיִם חַמִּין, וְחַמִּין לֹא מִקְרֵי רַק כְּשֶׁהֵיד סוֹלֶדֶת בּוֹ, אֲבָל הַמַּיִם בְּעַצְמָן אֲסוּרִין עַל יְדֵי הַחִשָּׁה. וְהַבְּגָדִי יָשֵׁע חוֹלֵק עָלָיו וְדַעְתּוֹ דְּמִפְּשִׁיטַת דִּבְרֵי רַמ"א הָכָא מַשְׁמַע דְּצוֹנֵן אֵינוֹ בּוֹלֵעַ כְּלָל, אֶלָּא הָעִקָּר דְּהָכָא אֵירֵי רַמ"א מִצַּד הַהֲלָכָה דְּטוֹב לְהַחְמִיר לְחֹשׁ לְדַעַת הַמַּחְמִירִים, וְשָׁם הוּא רַק מִמְּנְהָגָא שָׁנָהֲגוּ לְהַחְמִיר אַף בְּצוֹנֵן, (כּ) וּבְעִנְיַן מִנְהָגָא הַמְּקִיל בְּמָקוֹם הַדְּחַק לֹא הִפְסִיד: **ד (כח) קֹדֶם פֶּסַח.** אֲפִלּוּ אַחַר שֵׁשׁ: **(כט) לֶאֱסֹר בְּמַשֶּׁהוּ.** מַעֲשֶׂה (כג) שֶׁנִּמְצֵאת חַלָּה אַחַת שֶׁל בָּצֵק בְּתוֹךְ הַפֶּל שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין הַמַּצּוֹת בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וְהָרִיקוּ הַפֶּל וְלֹא נוֹדַע בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וּפָסְקוּ הַפּוֹסְקִים דְּחַד בְּתַרְי בָּטֵל כֵּיוָן שֶׁהָיָה הַתַּעֲרֹבוֹת קֹדֶם פֶּסַח, (כד) וּמֻתָּר לְחַמֵּם הַמַּצּוֹת בְּפֶסַח כֵּיוָן דְּלֵיכָא אֶלָּא טַעְמָא בְּעָלְמָא, וּמִיהוּ כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁיְּדוּעַ שֶׁנָּגְעוּ בַּבָּצֵק צְרִיכִין קְלִיפָה, לְפִי שֶׁאֵין בְּשׁוּל לְאִסּוּר הַיָּדוּעַ: **(ל) וְיֵשׁ חוֹלְקִין.** וּלְדַעְתָּם מַה שֶּׁכָּתוּב בְּסָעִיף ב' דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים, צָרִיךְ לְאָכְלוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, (כה) אוֹ דְּמֵירֵי שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ אֶלָּא טַעְמָא לְבַד וְכַנַּ"ל בְּאוֹת כ"א: **(לא) וְנוֹהֲגִין כְּסִבְרָא הָרִאשׁוֹנָה וְכוּ'.** וּמֻתָּר אֲפִלּוּ חָזְרוּ וְחִמְּמוּ בְּפֶסַח [אַחֲרוֹנִים]: **(לב) שֶׁהוּא לַח בְּלַח.** כְּגוֹן שֶׁכָּר שֶׁנִּתְעָרֵב בְּיֵינִי וּכְהַאי גַּוְנָא. וְקָמַח בְּקָמַח גַּם כֵּן מִקְרֵי לַח בְּלַח וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תנ"ג אוֹת י"ז בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. (כו) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּבְדָבָר שֶׁהוּא לַח בְּלַח אֲפִלּוּ לֹא נוֹדַע הַתַּעֲרוֹבוֹת עַד הַפֶּסַח, גַּם כֵּן אָמְרִינַן דִּכְבָר נִתְבַּטֵּל: **(לג) וּמֵיהוּ בְּדָבָר יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב.** קֹדֶם פֶּסַח, בֵּין שֶׁנִּתְעָרֵב חָמֵץ בְּמַצָּה חַד בְּתַרְי, אוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב (מ) בְּשִׁשִּׁים וְיוֹתֵר, (מא) אָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר בְּפֶסַח, מִשּׁוּם שֶׁהָחֹמֶץ בְּעַיִן, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְאָכְלוֹ (נ) קֹדֶם פֶּסַח. [א]וְאִם הָיָה חַד בְּתַרְי (נא) אָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת מִדְּרַבָּנָן, וְאִם הָיָה שִׁשִּׁים יָכוֹל לְבַטְּלוֹ קֹדֶם פֶּסַח עַד שֶׁיֶּהֱא נִמּוֹחַ וְיִהְיֶה חֲשִׁיב כְּלַח וְאָז מֻתָּר אַף לְאָכְלוֹ בְּפֶסַח, (נ) וְיֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אֵינוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יֹאפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל אוֹתָם בְּפֶסַח דְּאָז חוֹזֵר הֶחָמֵץ וְנוֹתֵן טַעַם בַּהַשְׁאָר, אֲבָל לֶאֱכל כָּךְ שָׁרֵי: **(לד) אַף עַל פִּי שֶׁנִּטְּלוּ מִשָּׁם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר קֹדֶם הַפֶּסַח:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יט) הַגְּרַ"א: **(כ)** כִּי הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) כָּתַב דִּבְעִקַּר דִּינָא דִּכְלִי שֵׁנִי יֵשׁ לְהָקֵל בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה וּמְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, וּמִפְּרֵי חָדָשׁ מַשְׁמַע דְּהוּא סוֹבֵר לְעִקַּר הַדִּין דִּבְפֶסַח דְּהוּא בְּמַשֶּׁהוּ יֵשׁ לְהַחְמִיר בּוֹ בִּכְלִי שֵׁנִי, וְעַל כֵּן נִרְאֶה לִי דְּאִם הַחִשָּׁה לֹא נִתְבַּשְּׁלָה כְּשֶׁנִּמְצֵאת שָׁם, דַּהֲוָה מֵי פֵּרוֹת בְּלֹא מַיִם, יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל אִם נִמְצָא בְּדֶבֶק שֶׁשִּׁנּוּ מִמְּנַּהּ עוֹד חֲשִׁים וְהַחִשָּׁה לֹא נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם: **ד [יב] וְנָעוּר.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיֵּן בְּתִפְאֶרֶת צְבִי (או"ח סי' כד) בְּחִשָּׁה שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה בְּתַבְשִׁיל עֶרֶב פֶּסַח וְנִצְטַנֵּן קֹדֶם הַלַּיְלָה, וְנִשְׁאַר כְּבוּשׁ מַעַת לְעֵת בֵּימֵי הַפֶּסַח, הַחִשָּׁה פּוֹלֶטֶת גַּם אַחַר כָּךְ עַל יְדֵי הַכְּבִישָׁה וְאוֹסְרָה עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תס"ז (ס"ק לד) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַמְקוֹם שְׁמוּאֵל (סי' סא) בְּכְבוּשׁ וְסָפֵק נִתְבַּשְּׁלָה עַיֵּן שָׁם: **[יג] בָּלַח.** וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה שָׁרִיוּ נוֹתְנִין הַמַּצּוֹת בְּיִצְיאָתָן מִן הַתַּנּוּר, וְהוֹרִיקוּ הַפֶּל וְלֹא נוֹדַע בְּאֵיזֶה מַצּוֹת נָגַע הַבָּצֵק, וּפָסְקוּ דְּיֵשׁ שֶׁהָיָה הַתַּעֲרֹבֶת קֹדֶם פֶּסַח, וּמֻתָּר לְחַמֵּם הַמַּצּוֹת בְּפֶסַח לְכָל עִלְּמָא כֵּיוָן דְּלֵיכָא אֶלָּא טַעְמָא בְּעָלְמָא, וּמִיהוּ כָּל הַמַּצּוֹת שֶׁיְּדוּעַ שֶׁנָּגְעוּ בַּבָּצֵק צְרִיכִין קְלִיפָה, לְפִי שֶׁאֵין בְּשׁוּל לְאִסּוּר הַיָּדוּעַ: **(ל) וְיֵשׁ חוֹלְקִין.** וּלְדַעְתָּם מַה שֶּׁכָּתוּב בְּסָעִיף ב' דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים, צָרִיךְ לְאָכְלוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, (כה) אוֹ דְּמֵירֵי שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ אֶלָּא טַעְמָא לְבַד וְכַנַּ"ל בְּאוֹת כ"א: **(לא) וְנוֹהֲגִין כְּסִבְרָא הָרִאשׁוֹנָה וְכוּ'.** וּמֻתָּר אֲפִלּוּ חָזְרוּ וְחִמְּמוּ בְּפֶסַח [אַחֲרוֹנִים]: **(לב) שֶׁהוּא לַח בְּלַח.** כְּגוֹן שֶׁכָּר שֶׁנִּתְעָרֵב בְּיֵינִי וּכְהַאי גַּוְנָא. וְקָמַח בְּקָמַח גַּם כֵּן מִקְרֵי לַח בְּלַח וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן תנ"ג אוֹת י"ז בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. (כו) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּבְדָבָר שֶׁהוּא לַח בְּלַח אֲפִלּוּ לֹא נוֹדַע הַתַּעֲרוֹבוֹת עַד הַפֶּסַח, גַּם כֵּן אָמְרִינַן דִּכְבָר נִתְבַּטֵּל: **(לג) וּמֵיהוּ בְּדָבָר יָבֵשׁ שֶׁנִּתְעָרֵב.** קֹדֶם פֶּסַח, בֵּין שֶׁנִּתְעָרֵב חָמֵץ בְּמַצָּה חַד בְּתַרְי, אוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב (מ) בְּשִׁשִּׁים וְיוֹתֵר, (מא) אָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר בְּפֶסַח, מִשּׁוּם שֶׁהָחֹמֶץ בְּעַיִן, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְאָכְלוֹ (נ) קֹדֶם פֶּסַח. [א]וְאִם הָיָה חַד בְּתַרְי (נא) אָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת מִדְּרַבָּנָן, וְאִם הָיָה שִׁשִּׁים יָכוֹל לְבַטְּלוֹ קֹדֶם פֶּסַח עַד שֶׁיֶּהֱא נִמּוֹחַ וְיִהְיֶה חֲשִׁיב כְּלַח וְאָז מֻתָּר אַף לְאָכְלוֹ בְּפֶסַח, (נ) וְיֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אֵינוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יֹאפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל אוֹתָם בְּפֶסַח דְּאָז חוֹזֵר הֶחָמֵץ וְנוֹתֵן טַעַם בַּהַשְׁאָר, אֲבָל לֶאֱכל כָּךְ שָׁרֵי: **(לד) אַף עַל פִּי שֶׁנִּטְּלוּ מִשָּׁם.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר קֹדֶם הַפֶּסַח:

(נא) **דְּאִם הָיָה חַד בְּתַרְי אָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת מִדְּרַבָּנָן** וְכֵן הוּא בְּאוֹר הַלָּה בְּסָעִיף י"ב מִשּׁוּם דְּהוּא בְּכְלַל הַמּוֹצִיא יַיִן נָסָךְ מִבֵּיתוֹ דְּאָסוּר אַף לְהַשְׁהוֹת וְכַנַּ"ל בְּסִימָן קל"ה סָעִיף ב' וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תנ"ג סָעִיף ל"ג. (נב) **וְיֵשׁ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנָעוּר אֵינוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יֹאפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל אוֹתָם בְּפֶסַח.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תנ"ג סָעִיף ל"ג וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תנ"ג סָעִיף ג' (ס"ק כ) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק יח) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ) וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן תס"ז סָעִיף י"ב (ס"ק לה) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק מ)

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (סי' תמב סט"ו) כתב בנתערבו חטים חמוצים בחטים כשרים שאף אם יש בכשרים יותר מאלף כנגד החמוצים אסור להשהותם בפסח.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah